

Risale-i Nur'da; İnşa

Termodinamik adlı bir bilim dalı, "entropi" denen bir kavramdan bahseder. Entropi, maksimum düzensizlik, minimum enerji şeklinde özetlenir.

Yani varlıkların özünde, mümkün olan en az miktarda enerjiyi harcamak, bunu başarabilmek için de düzenden düzensizliğe yönelmek meylilidir. Kum taneleri toplanarak tepeleri teşkil etmez. Aksine tepeler küçülmeye, kayalar kuma dönüşmeye meyillidir. Sıcak-soğuk yönünde akış olur. Sular aşağı akar, zaman eşyayı yıpratır. Hayatımıza girmiş bu türden pek çok kural vardır.

Ancak ana rahmindeki hücre, toprağa atılan çekirdek, şehirleri donatan binalar ve gökdelenler bu kanunun zıddına hareket eder. Parçalanmak yerini bütünleşmeye, düzensizlik düzene bırakır, enerji gerekli yerlerde israfsız bir şekilde harcanmaktadır. Dünyanın dört bir yanına dağılmış sodyum, potasyum, kalsiyum gibi mineraller adeta tayin edilmiş bir yolu takip edercesine, bir adrese doğru gidiyormuşçasına bu kadar karmaşa ve düzensizlik engellerini aşarak bir bitki, bir hayvan ve nihayet bir insan düzenliliğinde birleşirler. Hayatı entropiye karşı koyabilme gücü olarak tarif edenler de vardır.

Bu hadisenin dıştan görünüşü zerrelere, minerallerin sakinlerini teşkil ettiği büyük bir şehrin kalabalığına dıştan bakmak gibidir. Eminönü Meydanına işe gidiş ve dönüş saatlerinde yukarıdan baktığımızı bir düşünelim. Vapurdan, otobüsten, tramvaydan inenler, birinden inip diğerine koşturanlar, izdiham, kalabalık... Ama bir saat sonra şehrin farklı yerlerinden gelenlerle de işyerinde birleşilip o gün işyeri yeniden inşa edilmiştir. Zerreler şehrinin koşturması ise günlük değil anlıktır. Her an yeni bir inşa ve anlık tabloların art arda gelişinde bir tekamül gözlenir. Zigot, kamil bir insana yöneliş; tohum, müzeyyen bir ağacın; yumurta, rengarenk bir tavus kuşunun başlangıç noktası, o kemale yönelmiş fiili bir duadır. Her an papatyalar, gergedanlar, yavrular, olgunluk noktasına yönelmiş insanlar inşa edilir. İnşa edilen her binada sürekli yenilenme ve tamir, işler aksamaksızın devam eder.

Şehrin insanları her sabah bir maksada yönelik, işe gitmek üzere yola çıkarlar; bir düzenin gereği olarak vaktinde gelen vasıtalara binerek hikmetin göstergesi olacak işlerini yerine getirmek üzere işyerlerine giderler ve hayat o gün yeni bir sayfa olacak şekilde yeniden inşa edilir. Güneşin doğuşu, galaksinin hareketleri, yumurtaların çatlaması, çiçeğe konan arılar bu inşa gerçeğini şekillendiren farklı farklı sayfalarıdır.

Hayat entropiye meydan okuyan, suları tersine akıtan ve her bir inşa anında farklı manzaraları, farklı duyguları, farklı

açılımları beraberinde getiren bir sırdır. İnşa gerçeğinin en muhteşem eseri, aynı zamanda inşanın harcıdır.

Şehrin insanlarında bir akıl, irade, maksat, hedefe yönelik gözlenir. Belli bir maksat, hikmetli sonuçlar için şuur, iradenin gerekliliği gözlenmektedir.

Oysa zerreler şehrinin sakinlerinde ve taşlar, çiçekler, hücreler, böcekler, galaksilerin hiçbirinde irade, şuur, kasıt emaresi yokken yaptıkları işler bir irade, şuur ve kastın ürünüdür. Çünkü inşada asırlardır, milyonlarca yıldır işleyen bir düzen, aksamayan bir organizasyon, şaşmayan bir ölçü vardır. Bu şuursuz varlıkların işlerinde şehrin sakinlerinde gözlenen karışıklık da yoktur.